

ਰਾਮ ਚੰਦ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ,

ਰਾਮ ਰਤਨ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਸੁਨੀਤਾ ਕੁਮਾਰ ਉਰਫ ਪਿੰਕੀ, — ਉੱਤਰਦਾਤਾ

2004 ਦੇ ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 959

18 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2011

ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955—ਐੱਸ. 13—ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ, 1908—ਓ. 9 RL 13—ਪਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਫ਼ਰਮਾਨ—ਪਤਨੀ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਿਰਣਾ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਉਸ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿਚ ਉਦੋਂ ਆਇਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਥਾਣੇ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ—ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਤੀਹ ਦਿਨ, ਇਸਲਈ, ਅਰਜ਼ੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ-ਪਤੀ ਦੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਉਣਾ-ਜਾਣਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ-ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਭੌਤਿਕ ਬੇਨਿਯਮੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ- ਕੋਈ ਦਖਲ ਨਹੀਂ-ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ 'ਜਨਸੱਤਾ' ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਪਤੀ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਕਤ ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਪੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕਰਕੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਪਤਨੀ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਖਬਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ਟ. ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਅਖਬਾਰ ਚਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਣ ਤੋਂ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਮਨ ਦੀ ਉਚਿਤ ਸੇਵਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕਤਰਫਾ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(ਪਰਾ 16)

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਪਤਨੀ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਤਲਾਕ ਦਾ ਤੱਥ ਉਸਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਤਲਾਕ ਦੇ ਉਕਤ ਐਕਸਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ ਬਾਰੇ ਉਦੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ-ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਇਸਦੀ ਕਾਪੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 9 ਨਿਯਮ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ, ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ-ਪਤੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ

ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ।

(ਪਾਰਾ 18 ਅਤੇ 19)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਪਤਨੀ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਸ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਐਕਸ- ਪਾਰਟ ਜਜ਼ਮੈਂਟ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਰਜ਼ੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਪਤੀ ਦਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ। ਪੂਨਮ ਸ਼ਰਮਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਰੋਪੜ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਭੌਤਿਕ ਬੇਨਿਯਮਤਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਘੋਰ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੀ ਘੋਰ ਅਸਫਲਤਾ ਹੋਈ ਹੈ।

(ਪਾਰਾ 21 ਅਤੇ 22)

ਆਰ.ਐਨ.ਮੌਦਗੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਐਡਵੋਕੇਟ

ਵਿਜੇ ਲਠ ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਤੇ ਨਵੀਨ ਸ਼ਰਮਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬ ਤਲਬੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਰਾਮ ਚੰਦ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.

(1) ਮੌਜੂਦਾ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਕੋਡ' ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 20 ਜਨਵਰੀ, 2004 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਦਵਤਾ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਰੋਪੜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਆਰਡਰ 9 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਹਨ। ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੋਡ ਦੇ ਨਿਯਮ 13 ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ) ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਲਾਕ ਲਈ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਨਿਰਣਾ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਪਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। -ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਰੋਪੜ, ਮਿਤੀ 7 ਅਗਸਤ, 1991 ਦੁਆਰਾ ਪਤਨੀ ਅਤੇ 19 ਜੁਲਾਈ, 1991 ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(2) ਮੈਂ ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਸੁਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਹੈ।

(3) ਸੰਖੇਪ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਤਲਾਕ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਰਾਹੀਂ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਤੀ-ਰਾਮ ਰਤਨ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬਦਾਇਕ-ਪਤਨੀ-ਸੁਨੀਤਾ ਕੁਮਾਰੀ @ਪਿੰਕੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ 12 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1990 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ 25 ਜੂਨ, 1981 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਬਾਰ ਗਾਓ, ਤਹਿਸੀਲ ਘੁਮਾਰਬੀਨ, ਡਾਕਖਾਨਾ ਨਘਿਆਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਵਿਖੇ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਰਟੀਆਂ ਪਿੰਡ ਮਟੌਰ, ਤਹਿਸੀਲ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੋਪੜ ਵਿਖੇ ਇਕੱਠੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤਨੀ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਝਗੜਾਲੂ ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਜਨਵਰੀ 1983 ਵਿਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਵਿਆਹ ਵਾਲੇ ਘਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਭੇਜਣ, ਪਰ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਨਾਮ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਤਦ ਹੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਦੇ ਘਰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸਨੇ ਪੰਚਾਇਤ ਵੀ ਬੁਲਾਈ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ, ਪਰ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਤਲਾਕ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।

(4) ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਤੇ 'ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਨਕਾਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਮਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਜਨਸੱਤਾ' ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਜਵਾਬ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪਤਨੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ-ਪਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਪਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਾਬਕਾ ਧਿਰੀ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਪਤਨੀ ਨੇ 7 ਅਗਸਤ, 1991 ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 9 ਰੂਲ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 19 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜੁਲਾਈ, 1991।

(5) ਪਤਨੀ ਵੱਲੋਂ ਦਰਖਾਸਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਿੰਡ ਮਟੌਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਦੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਪਿੰਡ ਮਟੌਰ ਛੱਡ ਕੇ ਨੰਗਲ ਵਿਖੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਸੰਮਨ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਬਾਰ ਗਾਓ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਹੋਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਹਰੀ-2001 ਦੀ ਫਸਲ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ; ਉਸ

ਦੇ ਪਤੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਹ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿਚ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 7 ਅਗਸਤ, 1991 ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਦਾ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਗਲੇ ਹੀ ਦਿਨ, ਭਾਵ, 5 ਦਸੰਬਰ, 2001 ਨੂੰ, ਉਸਨੇ 7 ਅਗਸਤ, 1991 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। 18 ਦਸੰਬਰ, 2001 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਾਬਕਾ ਧਿਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਤਲਾਕ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।

(6) ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਪਤੀ ਨੇ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਸਮਾਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਪਤਨੀ ਨੇ ਸਾਲ 1983 ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਵਿਆਹ ਵਾਲਾ ਘਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਬਾਰ ਗਾਓਂ ਵਿਖੇ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਪਈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਪਤੇ 'ਤੇ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਦੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸੰਮਨ ਭੇਜੇ ਗਏ। ਸੰਮਨ, ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 7 ਅਗਸਤ 1991 ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਤਲਾਕ ਦਾ ਸਾਬਕਾ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਾਲ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਕਰ ਲਿਆ। ਪੂਨਮ ਸ਼ਰਮਾ ਸਾਲ 1993 'ਚ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਉਹ ਪੂਨਮ ਸ਼ਰਮਾ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਕਥੇੜਾ ਨੰਗਲ ਵਿਖੇ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਥਾਣੇ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ 7 ਅਗਸਤ, 1991 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹੋਰ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਤਲਾਕ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਇਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ।

(7) ਪੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ, ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਮੁੱਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ:-

- (8) ਕੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਆਧਾਰ ਹਨ? ਓ.ਪੀ.ਏ
- (2) ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਧਾਰ ਹਨ ? ਓ.ਪੀ.ਏ
- (3) ਰਾਹਤ।”

(8) ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦ. ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤਨੀ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ AW 1 ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਪਿੰਡ

ਮਟੌਰ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ, asAW2 ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਭੈਣ ਧਨੋ ਦੇਵੀ, ਜੋ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਭਰਾ ਨਾਲ ਵਿਆਹੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ AW3 ਵਜੋਂ ਪਿੰਡ ਮਟੌਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ, ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ। . ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ RW1 ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਠਾਕਰ ਦਾਸ, ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਸਰਵਰ ਨੂੰ RW2 ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਚੋਣ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ RW 3 ਵਜੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ।

(9) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਤੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ, ਬਦਲੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਪਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਲਾਕ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਤੱਥ -ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 125 ਸੀ.ਆਰ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ. ਪੀ.ਸੀ., ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਪਤਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦਾ ਪਤਾ ਦਿੱਤਾ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਤਲਾਕ ਦੇ ਐਕਸਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ ਬਾਰੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਾਲ 1993 ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਾਲ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਵੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪੂਨਮ ਸ਼ਰਮਾ, ਤਲਾਕ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਲਗਭਗ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਪਾਰਟ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 9 ਨਿਯਮ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਪੂਨਮ ਸ਼ਰਮਾ, ਬੇਅਸਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਬਬੀਤਾ ਲੌਲ ਬਨਾਮ ਵਿਜੇ ਲੌਲ (1), ਅਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਕਿਰਨ ਦੇਵੀ (2) 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(10) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤਨੀ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ-ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀ.ਆਰ. ਪੀ.ਸੀ. ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ) ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਦੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਲਈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਬਾਰੇ ਤੱਥ ਉਸ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਏ ਸਨ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 125 ਸੀ.ਆਰ. ਪੀ.ਸੀ., ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦਾ ਪਤਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕਦੇ ਉਹ ਪਿੰਡ ਮਟੌਰ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਦੇ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨਾਲ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦਾ ਪਤਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਤੇ 'ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ

ਕਦੇ ਵੀ ਸੰਮਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਤੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਮਿਤੀ ਦੇ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਐਕਸਪਾਰਟ ਜਜਮੈਂਟ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਐਕਸਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦਾ ਤੱਥ ਉਸ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(1) 2009 (4) PLR 35

(2) ਏਆਈਆਰ 1997 ਰਾਜਸਥਾਨ 63

ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬੇਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ-ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਪਤੀ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਲਏ ਗਏ ਤਲਾਕ ਦੇ ਕਥਿਤ ਸਾਬਕਾ ਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਛੁਪਾ ਕੇ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਕੇ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਕਾਹਤੇਰਾ ਨੰਗਲ ਵਿਖੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੇ ਜੱਦੀ ਪਿੰਡ, ਭਾਵ ਪਿੰਡ ਮਟੌਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਖੇਤੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

(11) ਕਾਨੂੰਨ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਵਿਵਸਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਐਕਸਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਮਿਆਦ । ਗੁਹਾਟੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਨਾਮ ਨਿਹਾਰਲਾਲ ਭੱਟਾਚਾਰਜੀ (3) ' ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ , ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

(12) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸੰਮਨ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਧਾਰਾ 123 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਰਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਚੱਲਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਕੋਲ ਉਚਿਤ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਆਰਡਰ 9 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਨਿਯਮ 6, ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹੋਰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੀ ਮਿਤੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਵੇਗੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੰਨਿਆ, ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(7) ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 28 ਮਈ, 1990 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੀ ਲਈ 29 ਮਈ, 1990 ਦੀ ਮਿਤੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ,

ਪਰ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ 19 ਜੁਲਾਈ, 1990 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਪਰੋਕਤ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਰਡਰ ਦੇ ਨਿਯਮ 6 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਈ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(8) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੰਮਨ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਸੀਮਾ ਉਦੋਂ ਹੀ ਚੱਲਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ। ਗਿਆਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ, ਮੰਨਿਆ, ਅਰਜ਼ੀ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

(3) 1996 (2) PLR 207 = 1995 (6) SCC 731 = JT 1995 (8) SC 206

(12) ਇਸ ਲਈ, ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰੰਭੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤਨੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(13) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤਨੀ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਪਤੇ 'ਤੇ ਸੰਮਨ ਭੇਜੇ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਪਤੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 125 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਾਂ ਪੀਸੀ 16 ਨਵੰਬਰ, 1989 ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਦਰਖਾਸਤ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਦਾ ਪਤਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਦਰਖਾਸਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਹੀ ਪਤਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਦਰਖਾਸਤ ਸਵੀਕਾਰ ਵੀ ਕਰ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਪਤਨੀ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਤੇ 'ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(14) ਉਸ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਸਰਵਰ-ਠਾਕਰ ਦਾਸ, RW2 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸਨੇ ਸੰਮਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਠਾਕਰ ਦਾਸ, ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਸਰਵਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਸੰਤ ਰਾਮ ਨੇ ਸੁਨੀਤਾ ਕੁਮਾਰੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਤ ਰਾਮ ਪਿੰਡ ਦਾ ਕੋਈ ਪੰਚ, ਸਰਪੰਚ ਜਾਂ ਲੰਬੜਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸੰਤ ਰਾਮ ਦੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਨੀਤਾ ਕੁਮਾਰੀ ਉਸਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ

ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਸੰਤ ਰਾਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪੰਚ ਸਰਪੰਚ, ਲੰਬੜਦਾਰ ਜਾਂ ਚੌਕੀਦਾਰ ਨੂੰ ਸੁਨੀਤਾ ਕੁਮਾਰੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਪਤਵੰਤੇ ਸੱਜਣਾਂ ਤੋਂ ਸੁਨੀਤਾ ਕੁਮਾਰੀ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਸੰਤ ਰਾਮ ਬਾਰੇ ਤਸਦੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਨੀਤਾ ਕੁਮਾਰੀ ਦੇ ਮਕਾਨ ਨੰਬਰ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਨੀਤਾ ਕੁਮਾਰੀ ਦੇ ਮੁਹੱਲੇ ਬਾਰੇ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਸੁਨੀਤਾ ਕੁਮਾਰੀ ਦੇ ਨਿਵਾਸ 'ਤੇ ਸੰਮਨ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਪੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਠਾਕਰ ਦਾਸ, ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਸਰਵਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਕੋਈ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਨੀਤਾ ਕੁਮਾਰੀ ਨੇ ਸੰਮਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਸਗੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਰਾਮ ਰਤਨ ਨੇ ਜ਼ਿਰ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦਸਤੀ ਸੰਮਨ ਲੈ ਕੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਘੁਮਾਰਬੀਨ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਮਨਾਂ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਝੂਠੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(15) ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਢੋਲ ਦੀ ਥਾਪ ਨਾਲ ਬਦਲੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਪਤਨੀ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਤ ਢੰਗ ਵੀ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਮਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਪੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰ 'ਤੇ ਚਿਪਕ ਗਈ ਸੀ।

(16) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ 'ਜਨਸੱਤਾ' ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਪਤੀ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਕਤ ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਪੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਪਤਨੀ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਖਬਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀ. ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਖਬਾਰ ਚਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਣ ਤੋਂ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਮਨ ਦੀ ਉਚਿਤ ਸੇਵਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕਤਰਫਾ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(17) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪਹਿਲੂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਤਲਾਕ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਤੱਥ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਪਤੀ ਨੇ ਧਾਰਾ 127 ਸੀਆਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਪੀਸੀ, ਮਿਤੀ 12 ਸਤੰਬਰ, 1991 ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪਤੀ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਚ ਉਸ

ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੁਝ ਵਕੀਲ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਪਤਨੀ-ਪਤਨੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਕਦੇ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਪਤੀ ਵੱਲੋਂ ਡਿਫਾਲਟ ਕਰਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਪਤੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਪਤਨੀ ਦੀ ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਉਸਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਪਤੀ ਉਕਤ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਵਕੀਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੋਈ ਵਕਾਲਤਨਾਮਾ, ਜੋ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਵੀ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਬਕਾ ਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ ਦਾ ਤੱਥ ਧਾਰਾ 127 ਕਰੋੜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਪਤੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਪੀ.ਸੀ.

(18) ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਵੀ ਹੈ। ਮੰਨਿਆ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਪਤੀ ਨੇ ਧਾਰਾ 125 ਕਰੋੜ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਪੀ.ਸੀ. ਤਲਾਕ ਦੀ ਪੂਰਵ-ਪਾਰਟੀ ਡਿਕਰੀ ਮਿਤੀ 7 ਅਗਸਤ, 199 ਐਲ ਦੀ ਧਾਰਾ 125 ਕਰੋੜ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਹੈ। ਪੀ.ਸੀ

12 ਸਤੰਬਰ, 1991 ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਐਲ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਪਤੀ ਨੇ ਤਲਾਕ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ 12 ਸਤੰਬਰ, 1991 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ 28 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1992 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ। A2, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ-ਪਤੀ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਸਾਬਕਾ ਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ ਦੂਜੀ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਏ 3, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ 16 ਦਸੰਬਰ, 1992 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਸਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ ਬਾਰੇ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਤਲਾਕ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਪੀ ਥਾਣਾ ਮਟੌਰ ਵਿਖੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਨੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤਨੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ-ਪਤੀ ਸੋਹਨ ਸਿੰਗ AW2 ਦੇ ਜੱਦੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਤੀ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਵਿਚ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਦਾ ਜਾਣਕਾਰ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਤਲਾਕ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ

ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤਨੀ ਦੀ AW3 ਭੈਣ, ਜੋ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਭਰਾ ਨਾਲ ਵਿਆਹੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਮਟੌਰ ਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਹੈ, ਨੇ ਵੀ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਤਲਾਕ ਦਾ ਤੱਥ ਉਸ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਤਲਾਕ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਇਸ ਲਈ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤਨੀ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਤਲਾਕ ਦਾ ਤੱਥ ਉਸ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਤਲਾਕ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੇ ਹੁਕਮ ਬਾਰੇ ਉਦੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ. ਤੁਰੰਤ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਇਸਦੀ ਕਾਪੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 9 ਨਿਯਮ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਕਪਾਸੜ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।

(19) ਇਸ ਲਈ, ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ-ਪਤੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ।

(20) ਇਸ ਲਈ, ਇਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, **ਬਬੀਤਾ ਲੌਲ ਦਾ ਕੇਸ** ਅਤੇ **ਸੁਰੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਕੇਸ** (ਸੁਪਰਾ) ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ ਕੋਈ ਮਦਦਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਪਾਸ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ

ਸਾਬਕਾ ਪਾਰਟ ਜਜ਼ਮੈਂਟ ਅਤੇ ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ, ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਵਿਆਹ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ, ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 9 ਨਿਯਮ 13 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ, ਬਣ ਗਈ ਸੀ ਬੇਅਰਥ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੋਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਆਸ਼ਾ ਰਾਣੀ, 1991 (1) PLR 282 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਤਨੀ ਤਲਾਕ ਲਈ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸਿਰਫ ਗਿਆਨ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਆਧਾਰ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤਲਾਕ ਦਾ ਸਾਬਕਾ ਪਾਰਟ ਫ਼ਰਮਾਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸੇ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ, ਡਾ. ਅਮਨ ਡੂਪੰਪੀ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਜੱਜ, ਫੈਮਿਲੀ ਕੋਰਟ, ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ, (4) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(21) ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤਨੀ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ, ਨਿਰਣਾ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਸ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਇਸਦੀ ਕਾਪੀ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਰਜ਼ੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਪਤੀ ਦਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ। ਪੂਨਮ ਸ਼ਰਮਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

(22) ਇਸ ਲਈ, ਇਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਰੋਪੜ ਦੁਆਰਾ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਭੌਤਿਕ ਬੇਨਿਯਮਤਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਘੋਰ ਅਨਿਆਂ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੀ ਘੋਰ ਅਸਫਲਤਾ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ.

(23) ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

2007 (4) ਆਰਸੀਆਰ (ਸਿਵਲ) 393

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ